

Неговото царуване е редица храбрости и патриотични подвизи. Но и него постигнала участъта на двамата му по-стари братя, Петъръ и Асѣнь: при обсадата на гр. Солунъ билъ убитъ отъ полководеца си кумана Манастрасъ. Борисъ, сестриниятъ синъ на царъ Калояна, незаконно грабналъ българската владѣтелска власт и заставилъ законния наслѣдникъ Иванъ Асѣнь, синъ на царъ Асѣна I, да избѣга въ Русия⁵⁶. Въ България се образувала силна опозиция противъ узурпатора царъ Бориса III и, когато Иванъ Асѣнь съ малка дружина руси навлѣзълъ въ България, българскиятъ народъ го посрѣщналъ съ радостъ. Послѣдниятъ лесно успѣлъ да разбие противника си царъ Бориса III, когото плѣнилъ и ослѣпилъ⁵⁷. Царуването на Иванъ Асѣна II е най-славното врѣме въ втория периодъ на българската история. Той, безъ да обагри царския си ножъ, възобновилъ въ цѣлостъ Симеоновата българска държава. Голѣмо нещастие за България било, дѣто той умрѣлъ много рано, като оставилъ малолѣтни наслѣдници. Слѣдъ смъртъта на царъ Иванъ Асѣнь II на царския прѣстолъ се възкачилъ най-стариятъ му синъ деветгодишниятъ царъ Калиманъ I, който слѣдъ кратко царуване се поминалъ и оставилъ владѣтелската власт на по-малкия си братъ Михаилъ Асѣнь, роденъ отъ втората жена на царъ Иванъ Асѣна, Ирина⁵⁸. Послѣдниятъ билъ убитъ отъ братовчеда си

ἐπαπλήθην, ἀλλὰ μικρὸ ὕστερον παρὰ τοῦ τῶν ὁμογενῶν ἕξει διελαθεῖς κατέστρεψεν οἰκτρῶς τὴν ζωὴν, ἣ δὲ ἡγεμονία τῶν Βλάχων βλέπει πρὸς Ἰωάννην τὸν τρίτον τῶν ἀδελφῶν. τότε δ' οὖν ὁ Πέτρος συλλήπτωρα τῶν πόνων καὶ μερίτην τῆς δυναστείας Ἰωάννην προσελέμενος τὸν ὁμαίμονα, . . .“

⁵⁶ Acrop. 26. „ὥς γοῦν οὗτοσι (ὁ Ἰωάννης) ἐτεθνῆκει, ὁ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ παῖς Βορίλας τοῦνομα τὴν Σκυθίδα θείαν γαμετὴν εἰληφώς, τῆς ἀρχῆς τῶν Βουλγάρων γέγονεν ἐγαρατῆς“.

⁵⁷ Ibid. 35, 36.

⁵⁸ Ibid. 69, 79.